

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. D. Magistri Petri Lombardi Novariensis Episcopi
Parisiensis. Sententiarvm Libri IV. quibus vniuersæ
Theologiæ summa continetur**

Petrus <Lombardus>

Mogvntiæ, 1632

Distinct. XLIII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38829

*Hic ad finē
apologia pro
libris ad
Pammachi-
um, tom. 1.
1. Tim. 3.
Ca. 7. conc.
Necasar.*

*Super epist.
1. Cor. 7.*

*An. in enc.
ca. 84.*

*Isa. 29.
1. Thess. 4.*

testatur Hier. Ego nunc libera voce exclamo, nec
damnari in Ecclesia bigamam, imo nec trigamam
& ita licere quinto & sexto, quemadmodum se-
cundo marito nubere. Apo. tamē bigamos à sacer-
dotali honore excludit. Sed hoc non facit pro vi-
tio bigamiæ, immo pro sacramenti virtute, ut sit
vna vnus, sicut vnica vnici. Illud tamē Casariē
conciliū videtur innuere, bigamiam esse peccatū.
Presbyterum, inquit, in nuptiis bigami prandere
non conuenit: quia cum pœnitentia bigamus in-
digeat, quis erit presbyter, qui talib⁹ nuptiis pos-
sit præbere consensum? Sed hoc de illo intelli-
gi potest, qui primæ vxori insidiatus putatur deside-
rio secundæ: vel pro signaculo sacramenti illud di-
citur, quod in bigamo non seruatur. Ambr. etiam
dicit, quod primæ nuptiæ tantum à domino sunt
institutæ: secundæ vero sunt permittæ. Et primæ
nuptiæ sub benedictione Dei celebrantur subli-
miter: secundæ vero etiā in presenti carent gloria.

DE RESURRECTIONIS ET IUDICII

Conditione.

DISTINCT. XLIII.

Postremo de conditione resurrectionis, & modo
resurgentium, nec non & de die iudicij & mise-
ricordiæ qualitate breuiter differendum est. Om-
nibus quæstionibus, quæ de hac re moueri solēt
satisfacere non valeo, resurrectionem tamen car-
nem omnium quicumq; nati sunt atq; nascētur, &
mortui sunt & morientur, nullatenus ambigere
debet Christianus. Ait enim Elaias. Resurgēt mor-
tui, & resurgent qui erunt in sepulchris. Et Apost.
Nolumus vos igno. frā. de dorm. vt non con. sicut
& cæteri, qui spem non habent scil. resurrectionis.
Hoc enim vobis di. in verbo do. quia nos qui vi-
ui re. su. non præ. eos qui dor. Quoniam ipse do.
in iussu & in vo. ar. & in tu. Dei descen. de cœ. &
mor. qui in Christo sunt, re. primi. Deinde nos qui
vi. qui

vi. qui relin. si ra. cum illis in nu. obui. Christo in
aera: & sic semper cum domino erimus. His verbis
& veritas resurrectionis, & causa atque ordo re-
surgentium præclarissime insinuatur.

De voce tubæ.

B

Causa enim resurrectionis mortuorū erit vox
tubæ, quæ in aduentu iudicis ab omnibus audie-
tur: & cuius virtute excitabuntur mortui, & de
monumentis resurgent. Vnde propheta, Dabit
voci suæ vocem virtutis, id est, effectum resusci-
tandi mortuos. Et Ioannes Euangelista ait, Venit
hora in qua omnes, qui in monumentis, sunt, au-
dient vocem filij Dei, & procedent qui bona fece-
runt in resurrectionem vitæ: qui vero mala ege-
runt, in resurrectionem iudicii. Si vero quæritur,
cuius vel qualis erit vox illa? Apost. dicit quod e-
rit a changeli, id est, ipsius Christi, qui est princeps
archangelorum, vel vox erit alicuius, vel plurium
angelorum. Eadem dicitur tuba: quia erit mani-
festa & nouissima, quia post eam non erit alia. Hæc
tubæ (vt ait August.) est clamor: de quo dicitur in
euangelio, Media nocte clamor factus est, ecce
sponsus venit: exite obuiam ei. Tubæ nomine ali-
quod euident & præclarum signum intelligitur.
Quod vox archangeli & tuba Dei ab Apost. dicitur,
in euangelio vox filij Dei & clamor appella-
tur: quod signum mortui audient & resurgent.

De media nocte.

C

Media a. nocte dicitur venturus, vt Aug ait, nõ
pro hora temporis: sed quia tunc veniet, cum non
separatur. Media ergo nocte, sc. cum valde obscu-
rum erit, id est, occultum veniet. Dies enim domi-
ni, sicut fur in nocte ita veniet. Potest tamen non
incoõgrue intelligi mediz noctis tẽpore venturus,
quia vt ait Cassiod. Hoc tẽpore primogenita Æ-
gypti percussa sunt, quando etiã sponsus venturus
est. Pluribus etiã locis contestatur auctores, quod
aduen-

Psal. 67.

Ioan. 5.

1. Thess. 4.

1. Cor. 15.

Aug. epist.

120. ad Ho-

noratum. c.

34. Matt. 25

1. Thess. 4. d

Matth. 25. d

1. Thess. 5. d

Versu Me-

dia nocte

surgebam.

super octona-

rium. 8.

Exod. ii. aduentus Christi dies dicitur Dñi, non pro qualitate tēporis, sed rerum: quia tunc cogitationes & *Daniel. 7. c.* confilia singulorum patebūt. Vnde in Daniele, Ventustus dierum sedit, & libri aperti sunt coram eo. *Matt. 10. c.* Libri sunt conscientiarum singulorum, quæ tunc aperientur aliis. Et tunc implebitur, nihil occultum *1. Cor. 4. c.* quod non reueletur. Adueniente a. summo iudice, non solum aeris tenebræ illuminabuntur, sed abscondita cordium manifestabuntur. Virtute ergo diuina fiet vt cuiq; opera sua bona vel mala cuncta in memoriam reuocentur, & mentis intuitu miraceleritate cernantur: vt accuset vel excuset hominem cōscientia, eaq; teste damnetur vel saluetur.

De memoria electorum. si tunc præcedentia mala teneat. D

Hic quæritur, vtrum electis tunc adsit memoria præcedētium malorum, sicut bonorum? Quædam auctoritates videntur tradere bonos non habituros tunc memoriam præcedentium malorum, id est, peccatorum vel tormentorum. Ait enim *Esaias 65. c.* Esaias, ego creo cælos novos, & terram nouam: & non erunt in memoria priora, & non ascendent super cor, sed gaudebitis in æternum. Item, Obluioni traditæ sunt angustiarum priores, & abscondite ab oculis nostris. Quæ de futuro exponens Hieronimus ait, Obluioni tradentur priora mala: quia forsitan in futuro pristinae cōuersationis memoria omnino delebitur, succedentibus bonis æternis: ne sit pars malorum prioris angustiarum memorari. Sed hæc & his similia possunt accipi sic, vt omnia excludat memoriã præcedentium malorum, sed ex ea molestiam & læsionē amoucant. Non n. eorum memoria sanctos contristabit, vel eorum beatitudinē obfuscabit, sed gratiores Deo reddet. Vnde super *Pf. 88.* ait Greg. Quomodo in æternum misericordias domini canit, qui miseriarum non meminit.

Quomodo autē plena beatitudo, si memoria reatus mentē tangit? Sed sæpe læti tristium meminimus, &

Greg. lib. 4. morali. c. 24 ad illud Iob 3. Paruus & magnus ibi sunt.

mus, & sani dolorum meminimus sine dolore: & inde amplius læti & grati sumus. Ex his apparet, quod si priorum malorum memoriam sancti habebunt in futuro, non eis tamē erit ad pœnam vel gloriæ derogationē, sed ad gratiarum actionem. Si vero quæritur, vtrum peccata quæ fecerunt electi, prodeant tunc in notitiā omnium, sicut mala damnatorum omnibus erunt nota. Non legi hoc expressum in scriptura. Vnde nō irrationabiliter putari potest, peccata hic per pœnitentiam tecta & deleta, illic etiam regi alijs: alia vero cunctis propalati.

De his qui viuū reperientur.

Quæri solet, Vtrum illi, quos viuos inueniet Christus, si nunquam omnino morituri sint, an ipso temporis puncto, quo rapiētur obuiā Christo, ad immortalitatē mira celeritate sint transaturi? Non nō dicēdum est, fieri non posse, vt per aëra in sublime portētur, in illo spatio & moriantur & reuiuiscāt. Ad hunc a. sensum, quo existimamus illos in paruo spatio & passuros mortem, & accepturos immortalitatē. Apost. nos urgere videtur, vbi dicit. Omnes in Christo viuificabimur. Et alibi. Quod seminas non viuificatur, nisi prius moriatur. Cur a. nobis incredibile videatur, illam multitudinem corporum in aere quodāmodo seminari, atq; ibi protinus immortaliter & incorruptibiliter reuiuiscere, cum credamus in ictu oculi futurā resurrectionē, & in membra sine fine victura, tanta velocitate rediturum antiquissimorum cadauerum puluerē. Sed vellem de his potius audire Dd. Si ergo sanctos, qui reperietur Christo veniente viuētes, eiq; obuiam rapiētur, crediderimus in eodem raptu de mortalibus corporib. exituros, & ad eadē mox immortalia redituros: nullas in verbis A-

E
Aug. de ciu.
Dei, lib. 20.
cap. 20.

1. Cor. 15. c
Ibid. Aug.
ad finem ca-
pitis 10.

1. Cor. 15. g

M m m

tabi-

1. Thess. 4.
super illud.
Hoc enim
vobis dici-
mus in re-
sponse ad
3. q. 10. 3.

Aug. in En-
chir. c. 55. in
princip.

Ephes. 4. c

tabimur, sc. in solennitatē resurrectionis. De hoc etiam Amb. ait. In ipso raptu eorum, qui viui reperientur, mors erit & resurrectio, vt anima qualiter per soporē egressa de corpore, eidem in momento reddatur. Cōtra verò scribēs ad Marcellam Hiero. restari videtur, dicēs, quosdam in fine seculi adueniēte Christo non esse morituros, sed viuos repletos in mortalitatē repentē murandos. Horum autē quid verius sit, non est humani iudicij definire.

Quomodo intelligitur Christus iudex viuorum & mortuorum.

His autem adiiciendum est, dupliciter intelligitur quod dicitur Christus iudicaturus viuos & mortuos. Aut enim viui accipiuntur, qui in aduentu eius viui reperientur, licet in raptu moriantur: & mortui, qui ante decesserant: vel viui & mortui accipiuntur, iusti & iniusti.

Quomodo omnes incorrupti.

Cumq; ex prædictis sanè credi valeat omnes resurrecturos, credendum est etiam, quod omnes resurgent incorrupti: non vtiq; impassibiles, qui reprobis mortem patientur æternam, sed sine diminutione membrorum omnia humani corporis habituri membra, nec tamen gloria ac spe impassibilitatis induentur.

DE ÆTATE ET STATURA RESURGENTIVM.

DISTINCT. XLIV.

Solent autem nonnulli percontari & querere, an in eadem ætate & statura corporis omnes resurrecturi sint? Quidam putauerunt omnes resurrecturos secundum mensuram ætatis & staturæ Christi: ideo quia Apost. ait, Donec occurramus omnes in virum perfectum, in mensuram ætatis & plenitudinis Christi. Sed his verbis non eadem resurrectibus assignatur statura, sed ætas. Omnes enim in eadem ætate resurgent, in qua Christus mortuus est & resurrexit, cui usq; ætatis mor-